

Perceptie van en wensen voor één regeling onderkant arbeidsmarkt

Onderzoek onder wethouders, gemeentelijke directeuren
en directeuren van SW-bedrijven

15 april 2011
RadarAdvies

Perceptie van en wensen voor één regeling onderkant arbeidsmarkt

Onderzoek onder wethouders, gemeentelijke directeuren
en directeuren van SW-bedrijven

Amsterdam, 15 april 2011

Colofon

© RadarAdvies
Omar Ramadan en Bert Otten
Veemarkt 83
1019 DB Amsterdam
020 - 463 5050
06 - 5113 7247 / o.ramadan@radaradvies.nl
06 - 2230 37 90 / b.otten@radaradvies.nl
www.radaradvies.nl

Inhoudsopgave

1	Managementsamenvatting	2
1.1	Onderzoeksaanpak en context	2
1.2	Gemeenten en SW-organisaties wijzen één regeling niet ronduit af	2
1.3	Budget, vrijheid en prikkels werkgevers nodig	2
1.4	Hoop op ontkokering, vrees voor kansarme werkzoekende	2
1.5	Bezuinigingen worden divers	3
1.6	Aanbevelingen	3
2	Inleiding en aanpak onderzoek	5
2.1	Aanleiding en context	5
2.2	Onderzoeksaanpak	5
2.3	Respons	6
3	Bevindingen	8
3.1	Sw-directeuren beter voorbereid op één regeling dan gemeenten	8
3.2	Meer doen met minder geld kan (in beperkte mate)	10
3.3	Diversiteit bij mogelijke bezuinigingen	11
3.4	SW-bedrijven slechts deels tevreden over regierol gemeenten	12
3.5	Gematigd tevreden over regionale samenwerking	13
3.6	Waardering op onderdelen voor één regeling onderkant	15
3.7	Beleidsvrijheid, budget en prikkels werkgevers zijn voorwaarden	16
3.8	Hoop op ontkokering, vrees voor kansarme	18
	Bijlagen	20
	Bijlage 1: Vragen aan wethouders en directeuren/hoofden gemeenten	20
	Bijlage 2: vragen aan SW-directeuren	22

1 Managementsamenvatting

1.1 Onderzoeksaanpak en context

RadarAdvies heeft op eigen initiatief een representatieve enquête gehouden onder degenen die één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt lokaal tot een succes moeten maken. Er zijn ruim honderd lokale beslissers bevroegd; 32 wethouders, 45 gemeentelijke directeuren en 28 directeuren van sociale werkvoorzieningen (SW-organisaties). Het kabinet wil de diverse wetten voor kansarme werkzoekenden (WWB/WIJ, Wajong en Wsw) bundelen in een wet Werken naar vermogen (WNV). Gemeenten moeten die uitvoeren, met minder geld dan nu. Hier wordt al een poos over onderhandeld.

1.2 Gemeenten en SW-organisaties wijzen één regeling niet ronduit af

Uit het onderzoek blijkt dat gemeenten en SW-organisaties één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt niet afwijzen, mits die goed tot stand komt. Gemeenten blijken niet afwijzend, als de nieuwe wet maar voldoende vrijheid en ontkokering biedt. SW-organisaties willen ook prikkels voor werkgevers. Ruim negen op de tien respondenten waardeert sommige onderdelen van het kabinetsplan; slechts een handvol respondenten wijst de plannen nu al ronduit af.

1.3 Budget, vrijheid en prikkels werkgevers nodig

Dat bij deze decentralisatie bezuinigd moet worden, weet en accepteert men, maar er moet voldoende budget resteren om de wet WNV goed te kunnen uitvoeren. Voor SW-organisaties en gemeenten is dat de (op één na) belangrijkste voorwaarde. Gemeenten hechten alleen nog meer aan voldoende beleidsvrijheid, zodat het rijk niet te veel voorschrijft hoe ze hun werk moeten doen. SW-organisaties noemen ook prikkels voor werkgevers als voorwaarde, iets dat tot nu toe in de discussies over de wet in wording nog nauwelijks genoemd is.

1.4 Hoop op ontkokering, vrees voor kansarme werkzoekende

De verantwoording aan het rijk voor de uitvoering van WWB/WIJ, Wajong en Wsw verschilt nu. Als die worden gebundeld, verwacht driekwart van respondenten verbetering ten opzichte van de huidige situatie wat betreft ontkokering. Driekwart hoopt op een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Het aan het werk helpen van kansarmen zal echter verslechteren, zo verwacht ruim de helft. Ruim een derde van de gemeenten en meer dan de helft van de SW-directeuren vreest zelfs grote verslechtering. Dat is opmerkelijk, aangezien één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt juist is gericht op deze doelgroep. Bijna iedereen gaat ervan uit dat men toe moet met minder geld. In het algemeen denken even veel wethouders en directeuren dat de rijksplannen een verbetering worden dan respondenten die een verslechtering voorzien.

1.5 Bezuinigingen worden divers

Het kabinet wil dat er meer gebeurt met minder geld. Bijna driekwart van de gemeenten zien daar (beperkte) mogelijkheden toe. Ruim de helft van de SW-organisaties zien hier zelfs volop kansen. De bezuinigingen zullen wel met de kaasschaaf gaan; op veel plaatsen kan iets worden bespaard, nergens heel erg veel. Met het delen van diensten met andere gemeenten en andere sociale werkplekken (shared services) verwachten veel respondenten te besparen. Ruim een derde van de SW-organisaties heeft al een stappenplan voor de WNV, hoewel die waarschijnlijk pas in 2013 ingaat. Gemeenten verzamelen vooral alleen nog maar informatie.

1.6 Aanbevelingen

We hebben onderzoek gedaan naar de perceptie van en wensen voor een regeling die nog niet is voltooid. We realiseren ons dat momenteel diverse (politieke) opvattingen geventileerd worden over wat de beleidskeuzes bij zo'n regeling zouden moeten zijn. Bij het formuleren van aanbevelingen, op basis van ons onderzoek, beperken we ons echter nadrukkelijk tot aanbevelingen ten aanzien van de invoering van één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Aanbevelingen over de beleidskeuzes die nodig zijn bij de totstandkoming van deze regeling doen we niet.

De invoering van één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt is uitgesteld tot 2013. Er is meer tijd gekomen, zowel voor het rijk om de nieuwe regeling te ontwerpen, als voor gemeenten en SW-organisaties, om zich voor te bereiden op het implementeren van de nieuwe regeling. Hoewel de neiging bij gemeenten en SW-bedrijven nu kan ontstaan minder prioriteit te gaan geven aan deze ingrijpende operatie is juist nu van de toekomstige uitvoerders een proactieve houding gewenst, om straks te kunnen beschikken over een regeling die draagvlak kent en uitvoerbaar is. Dat is onze belangrijkste aanbeveling. De volgende aanbevelingen, die we op grond van ons onderzoek doen, ondersteunen dit advies dat uitstel niet betekent dat achterover geleund kan worden:

- Het rijk doet er goed aan om de definitieve regeling ruim voor de invoerdatum vast te stellen. En dat is dan inclusief uitwerkingen en toelichtingen, aangezien die cruciaal kunnen blijken. De tijd die gewonnen is met het uitstellen van de invoerdatum van 1 januari 2012 naar 1 januari 2013 moet vooral ten goede komen aan de gemeenten en SW-organisaties, die behoorlijk wat tijd nodig zullen hebben om zich voor te bereiden op een goede implementatie;
- Maak tijdig met uitvoeringpartners een impact- en scenario-analyse van de mogelijke gevolgen van één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Deze aanbeveling geldt voor zowel landelijke als lokale overheid; Aandachtspunten hierbij zijn: de gevolgen voor de (regionale) arbeidsmarkt, de betrokkenheid van werkgevers, de samenhang met andere uitvoerders, de inrichting van de toekomstige uitvoeringsorganisatie en de regie- en bestuurskracht;
- Betrek in de beleidsvoorbereiding ook de andere grote decentralisatieoperaties in het sociale domein: de stelselherziening in de jeugdzorg en de overheveling van de dagbesteding en begeleiding van AWBZ naar WMO. In de onderhandelingen over het bestuursakkoord tussen rijk en VNG gebeurt dat al. Elke gemeente zou

echter, bij de lokale implementatie van één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt, ook de andere twee decentralisaties moeten betrekken;

- Investeer in regionale samenwerking, zowel op beleid als op uitvoering: shared services biedt juist nu volop kansen;
- Neem bij de indeling van arbeidsmarktregio's de werking van de regionale arbeidsmarkt als uitgangspunt. Wees als gevolg hiervan flexibel als het gaat om de huidige indeling van 30 arbeidsmarktregio's;
- Investeer ook in prikkels voor werkgevers, gezien de enorme taakstelling ten aanzien van de re-integratie van kansarme werkzoekenden in het algemeen en arbeidsgehandicapten in het bijzonder;
- Zonder op basis van dit onderzoek een aanbeveling te kunnen doen over de vereiste omvang van het invoeringsbudget en de noodzakelijke omvang van de beleidsvrijheid voor gemeenten, mag duidelijk zijn dat een goede implementatie van elke decentralisatie vergt dat implementatiebudget en lokale beleidsvrijheid werkbaar zijn. Dat geldt ook bij één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt.

2 Inleiding en aanpak onderzoek

2.1 Aanleiding en context

Gemeenten staan voor ingrijpende veranderingen op het terrein van participatie en sociale zekerheid. Het kabinet wil de WWB/WIJ, Wsw en Wajong hervormen tot één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt, in een nieuwe wet *Werken naar vermogen*. Die wet moet decentraal worden uitgevoerd door gemeenten en/of werkpleinen.

RadarAdvies is al ruim twintig jaar actief in het verbeteren van arbeidsmarktbeleid van met name gemeenten. Bij een reorganisatie van arbeidsmarktregelingen zijn we het aan onze stand verplicht om daar proactief onderzoek naar te doen. Diverse opdrachtgevers verwachten dergelijk onderzoek op eigen initiatief ook van ons.

Op het moment dat we ons onderzoek uitvoerden, had de staatssecretaris van SZW de nieuwe regeling nog niet gepresenteerd. Door mediaberichtgeving en discussies met (bestuurlijke) partners waren de contouren van die regeling wel bekend. Duidelijk is dat de regeling komt op een moment dat de economische tegenwind (arbeidsmarkt)participatie voor vooral de onderkant van die arbeidsmarkt moeilijker maakt dan ten tijde van de economische groei van vorig decennium. Ook is duidelijk dat de financiële middelen van gemeenten in het algemeen onder druk staan, wat een uitdaging vormt voor goede uitvoering van dergelijke decentralisaties. Momenteel wordt onderhandeld over een nieuw bestuursakkoord. Uit het conceptakkoord blijkt dat het kabinet de invoering van de wet uitstelt tot 1 januari 2013. Belangrijk geschilpunt ligt tussen de VNG en het kabinet over de financiering en inrichting van de sociale werkvoorziening.

2.2 Onderzoeksaanpak

Onderwerp van onderzoek was wat de percepties en wensen van gemeenten en SW-bedrijven zijn ten aanzien van één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. We kenden daarbij drie doelgroepen, die apart zijn benaderd:

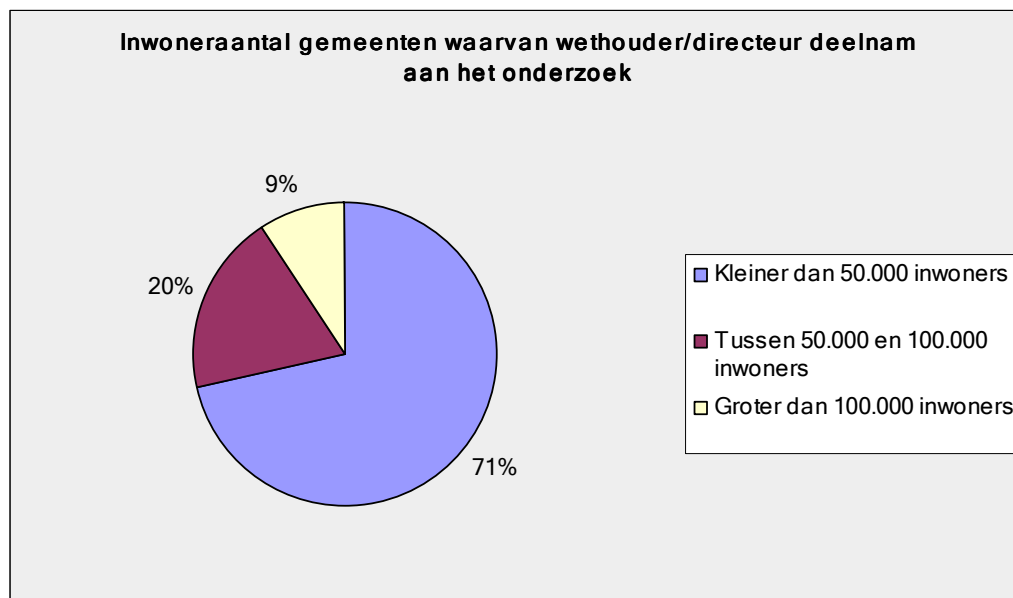
- wethouders sociale zaken en arbeidsmarktbeleid;
- gemeentelijke directeuren of hoofden werk, inkomen en zorg;
- directeuren van SW-bedrijven.

Deze doelgroepen zijn de lokale beslissers van wie een succesvolle uitvoering van de nieuwe wet afhankelijk zal zijn. Ze zijn schriftelijk verzocht om deel te nemen aan een digitale enquête op een neutrale website. De eerste twee doelgroepen hebben een verzoek per post gekregen, de SW-directeuren zijn gemaild via hun secretaresses en hoofden P&O. De vragen aan de eerste twee doelgroepen waren identiek, de vragen aan de SW-directeuren weken daar enigszins van af. Zie bijlagen voor de exacte vragen. De enquête is tussen 16 maart en 10 april 2011 ingevuld, vooral in de eerste twee weken. Respondenten die een vraag bewust niet hebben ingevuld, tellen niet mee in de antwoorden op die vraag. Uiteraard was deelname aan het onderzoek anoniem, en geschiedt verwerking van de antwoorden

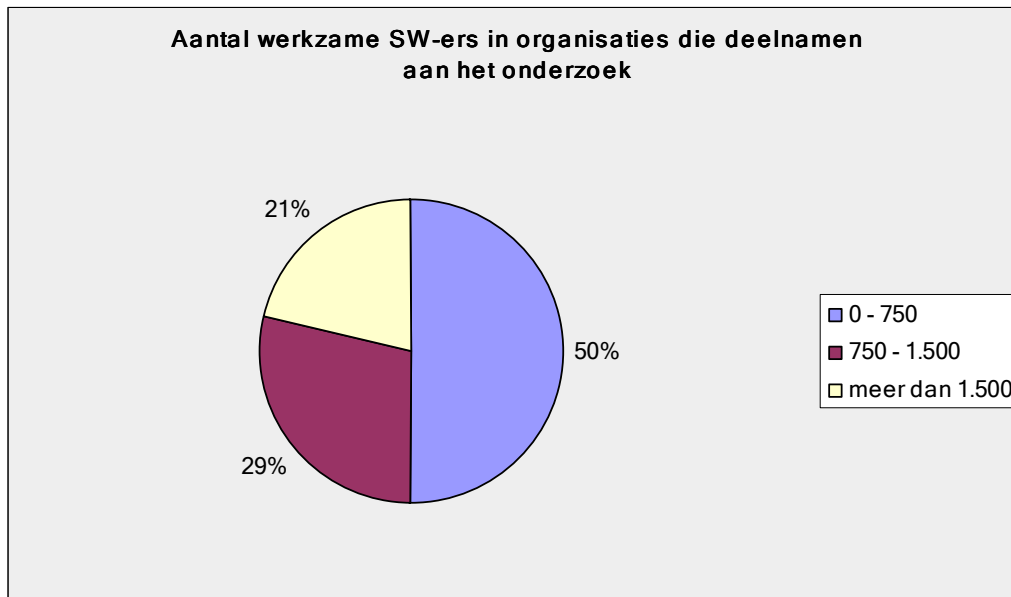
vertrouwelijk, ook voor de respondenten die het onderzoek toegestuurd willen krijgen en/of willen deelnemen aan een vervolginterview. De aangeschreven doelgroepen is gemeld dat we de onderzoeksresultaten zullen toesturen aan de staatssecretaris en diverse media. We hebben diverse instellingen, die zijn betrokken bij één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt, vooraf geïnformeerd over ons voornemen dit onderzoek te verrichten. Een aantal van hen hebben we ook geraadpleegd over de op te stellen enquêtevragen. Zij dragen echter geen enkele verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het onderzoek of de formulering van de vragen. De gehele verantwoordelijkheid voor het onderzoek berust bij RadarAdvies.

2.3 Respons

Vanuit de gemeenten hebben 32 wethouders en 45 directeuren/hoofden werk, inkomen en zorg deelgenomen. Er hebben zowel kleinere, middelgrote als grote gemeenten deelgenomen.

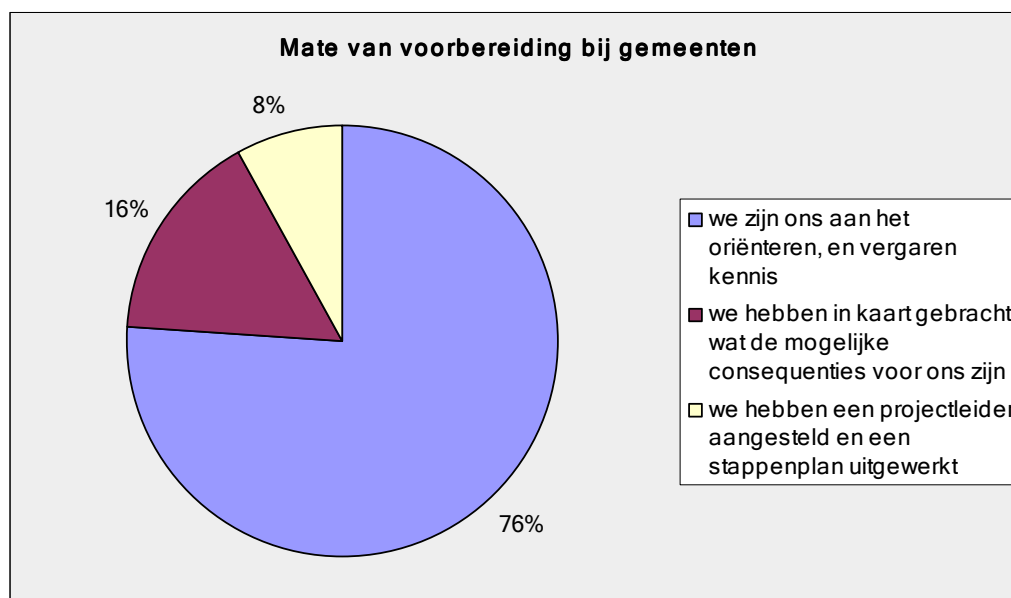
Er hebben 28 directeuren van SW-bedrijven deelgenomen aan het onderzoek. Dat is zo'n derde van alle SW-bedrijven. Ook bij de deelnemende SW-bedrijven is er een goede spreiding, wat betreft de grootte van hun organisatie.

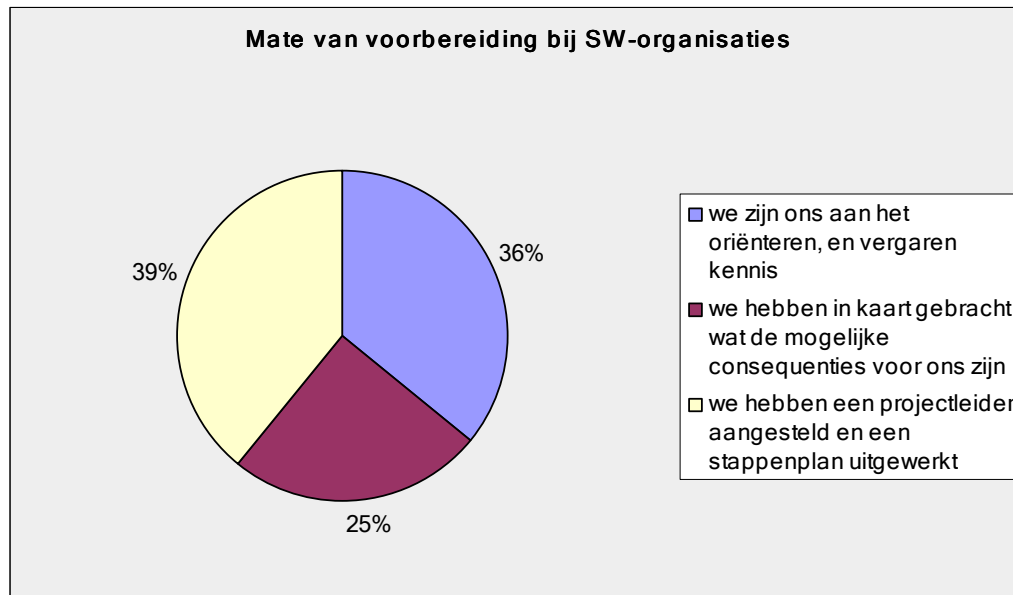

3 Bevindingen

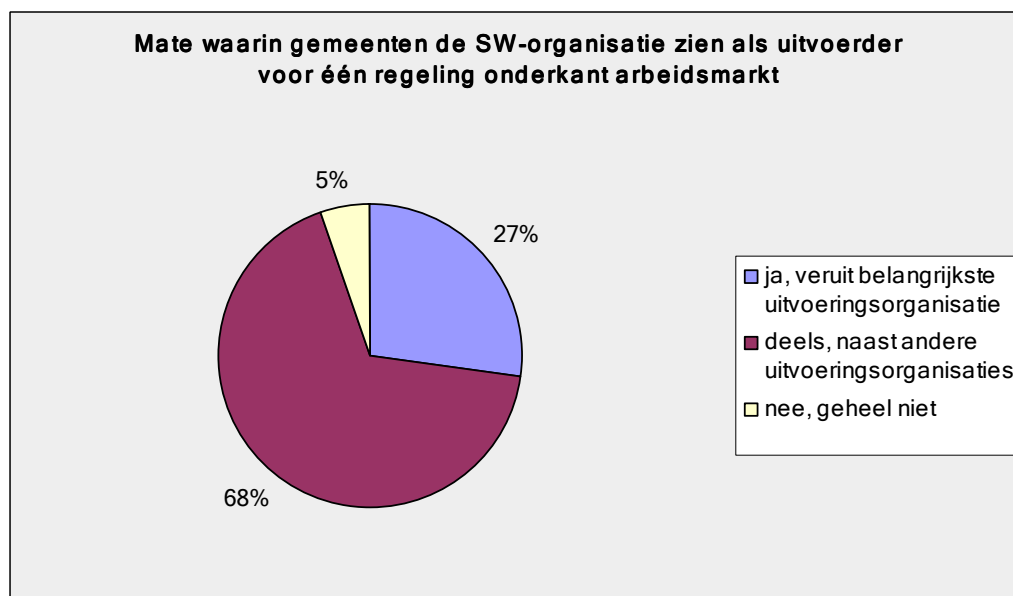
3.1 Sw-directeuren beter voorbereid op één regeling dan gemeenten

Tijdens het onderzoek werd duidelijk dat de invoering van de nieuwe regeling naar verwachting uitgesteld wordt naar 1 januari 2013. Opvallend aan de scores zijn de verschillen tussen de SW- directeuren en de gemeenten als het gaat om de voorbereiding. SW-bedrijven hebben verdere stappen gezet in de voorbereiding. Zo heeft al een aanzienlijk deel een projectleider aangesteld en een stappenplan uitgewerkt.

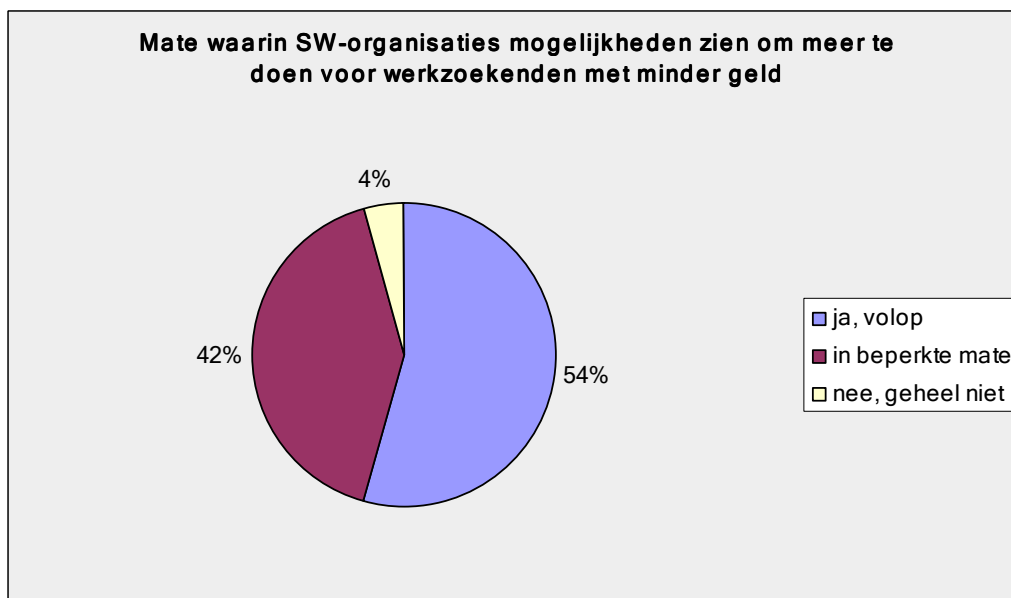
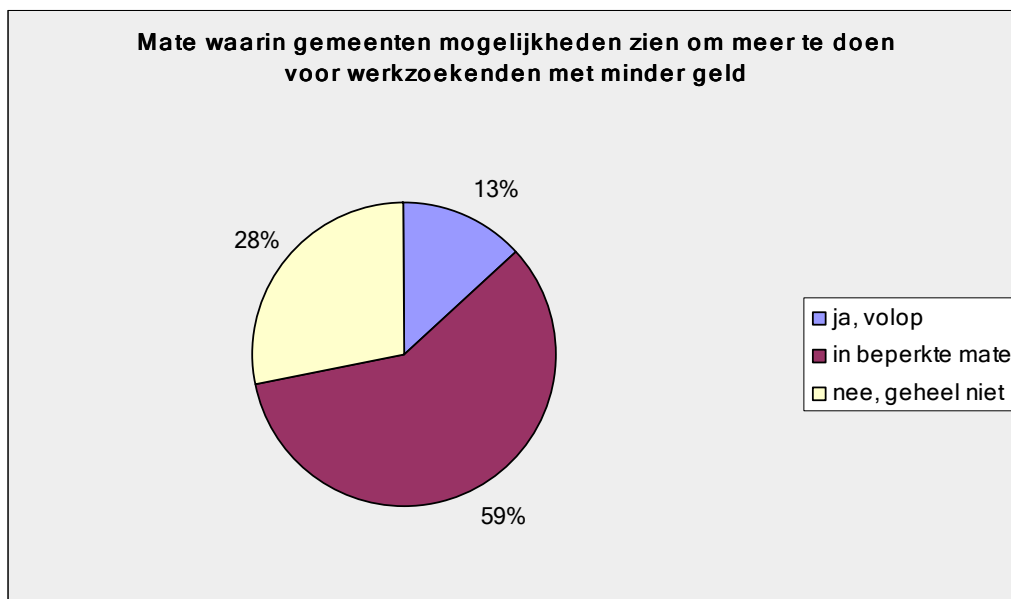

Wethouders en gemeentelijke managers zijn gevraagd of de SW-organisatie als dé uitvoeringsorganisatie gezien moet worden voor één regeling aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Een meerderheid gaf aan dat de SW-organisatie niet veruit de belangrijkste uitvoerder is, maar wel in beeld is voor de uitvoering, naast andere organisaties.

3.2 Meer doen met minder geld kan (in beperkte mate)

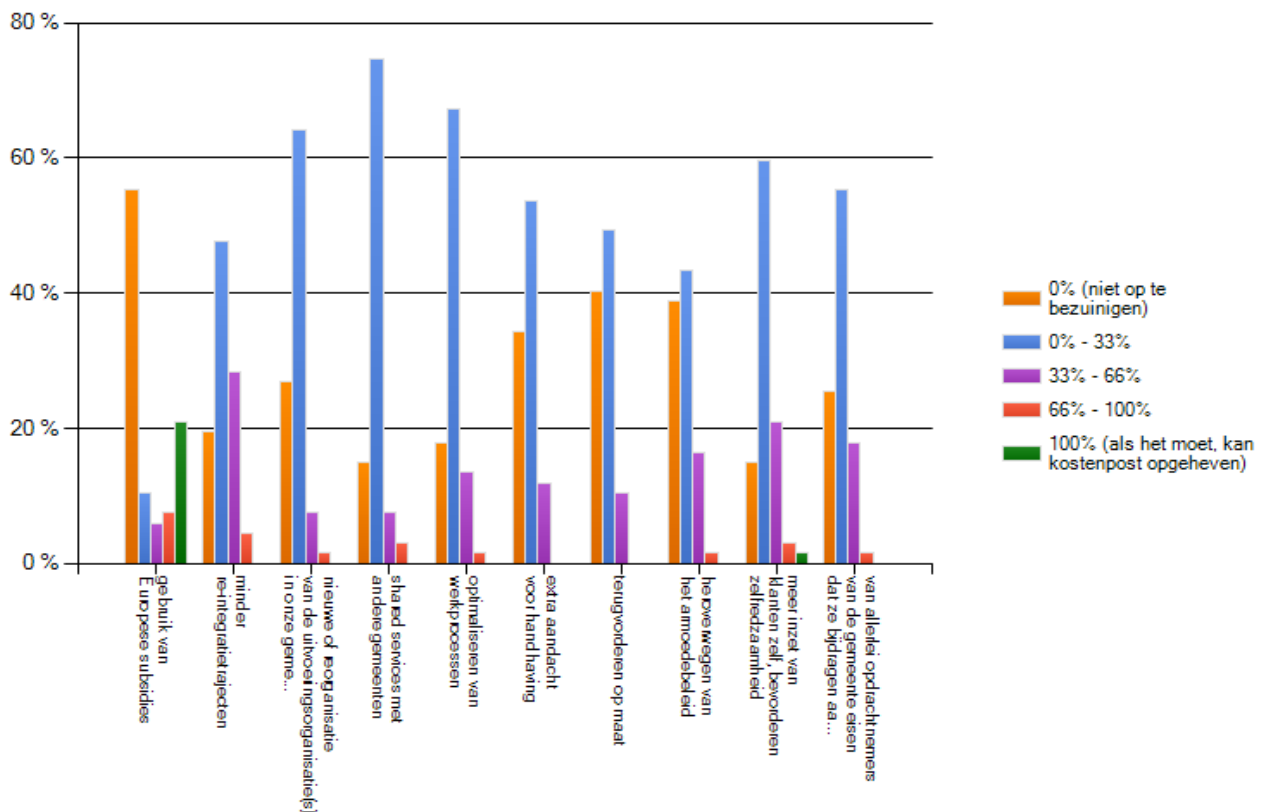
Het kabinet wil dat met minder geld meer gedaan wordt voor werkzoekenden. SW-directeuren zien hiertoe volop mogelijkheden, wethouders en managers daarentegen zijn terughoudender. Veel gemeenten zien wel mogelijkheden, maar in beperkte mate.

3.3 Diversiteit bij mogelijke bezuinigingen

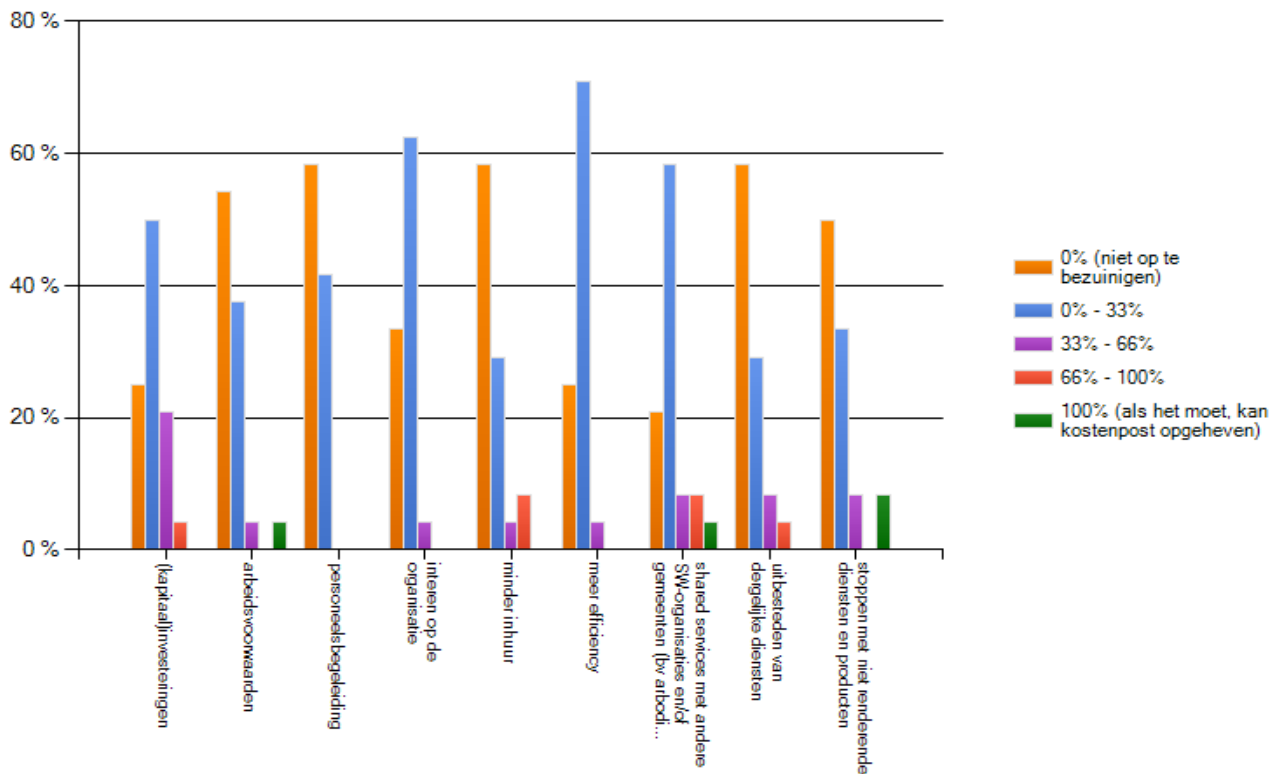
We hebben de respondenten een groot aantal kostenposten voorgelegd. Er zijn nauwelijks respondenten die ook maar één kostenpost kunnen noemen waar meer dan tweederde op bezuinigd kan worden. Ook meer dan één derde bezuinigen, is volgens de meesten onmogelijk op welke kostenpost dan ook. Men zal vooral minder dan één derde bezuinigen, maar dan wel op bijna alle kostenposten. Ook zijn er behoorlijk wat respondenten die veel kostenposten aanwijzen waarop geheel niet bezuinigd kan worden.

Percentage respondenten van gemeenten die menen dat verantwoord te bezuinigen is op betreffende kostenpost in genoemde mate

Veel gemeenten (85%) zien mogelijkheden om te bezuinigen door samen te werken met andere gemeenten, zogenaamde shared services. Ook het optimaliseren van werkprocessen scoort hoog. (Zie de vragenlijsten in de bijlage voor de volledige omschrijving van de kostenposten).

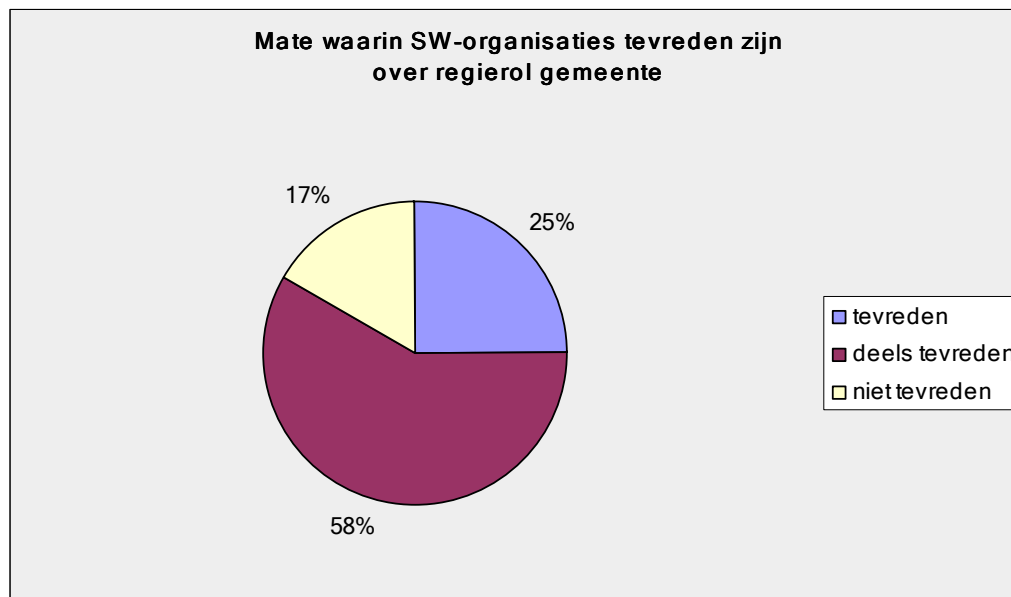
Percentage respondentent van SW-organisaties die menen dat verantwoord te bezuinigen is op betreffende kostenpost in genoemde mate

Bij vijf van de negen kostenposten denkt ruim de helft van de SW-directeuren in het geheel niet te kunnen bezuinigen. Zoals één van hen het verwoordde: ‘De meeste acties zijn vorig jaar al ingezet en kunnen dus nu niet opnieuw ingezet worden.’ En een collega: ‘Wij zitten in de top in Nederland wat lage overheadkosten betreft.’ Als dan toch bespaard moet worden, hebben ook de SW-directeuren, net als de gemeenten, relatief veel fiducia in *shared services* met andere SW-organisaties en gemeenten als een manier om te bezuinigen. Gedacht wordt aan gezamenlijke arbediensten en ICT. Efficiency en interen bieden dan nog kansen, waarbij met dat laatste bedoeld wordt op aanspreken van het eigen vermogen of verkoop (en terug huren) van hun pand. Opgemerkt moet worden dat dit incidentele besparingen zijn.

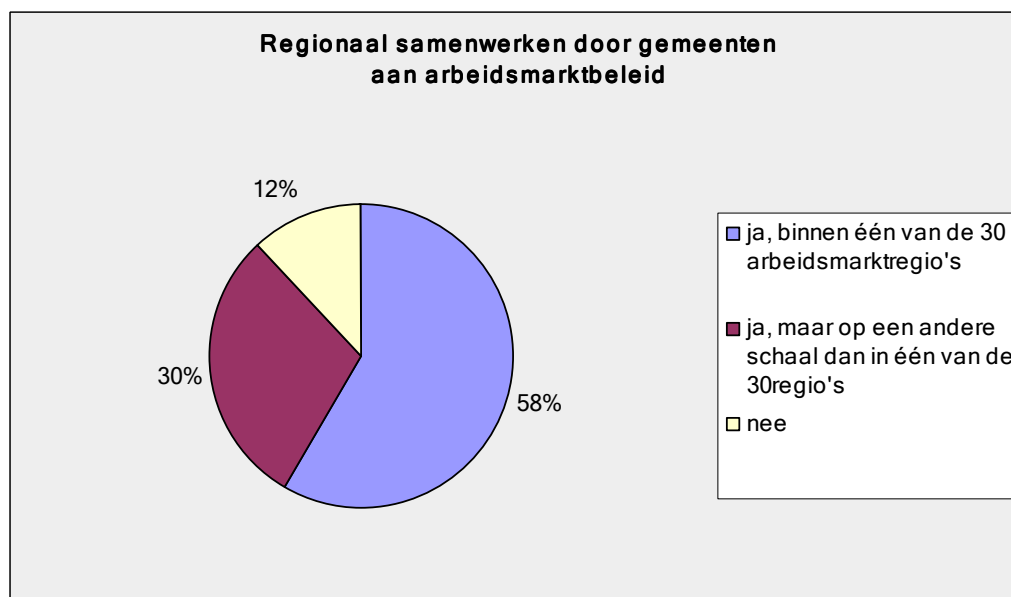
3.4 SW-bedrijven slechts deels tevreden over regierol gemeenten

Gemeenten dienen na de wetswijziging over de modernisering van de sociale werkvoorziening hun regierol te versterken bij het arbeidsmarktbeleid en het beleid ten aanzien van de sociale werkvoorziening. Veel SW-directeuren zijn nog niet geheel tevreden over de huidige regierol van hun gemeente(n).

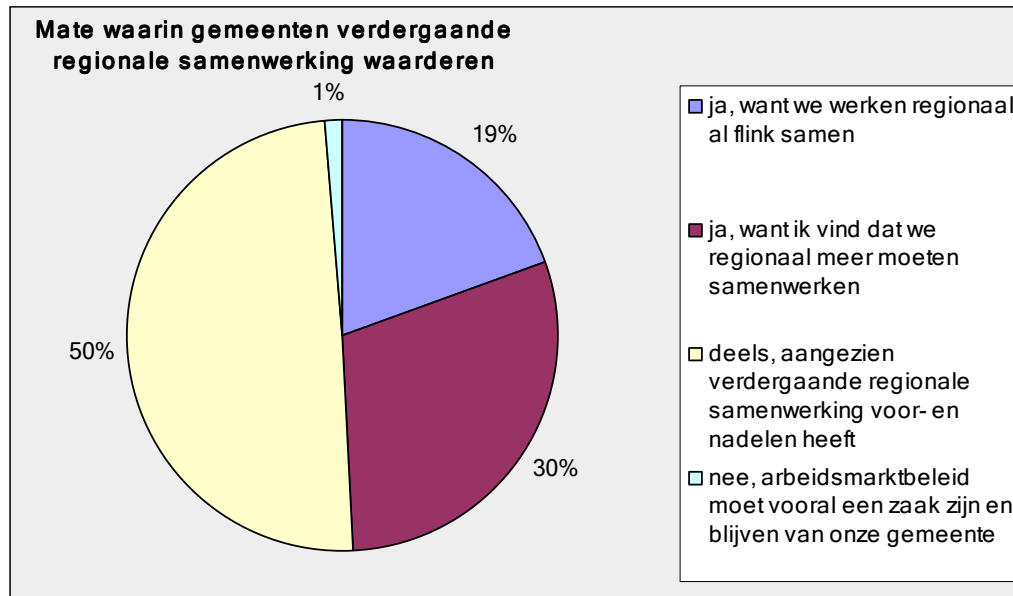

3.5 Gematigd tevreden over regionale samenwerking

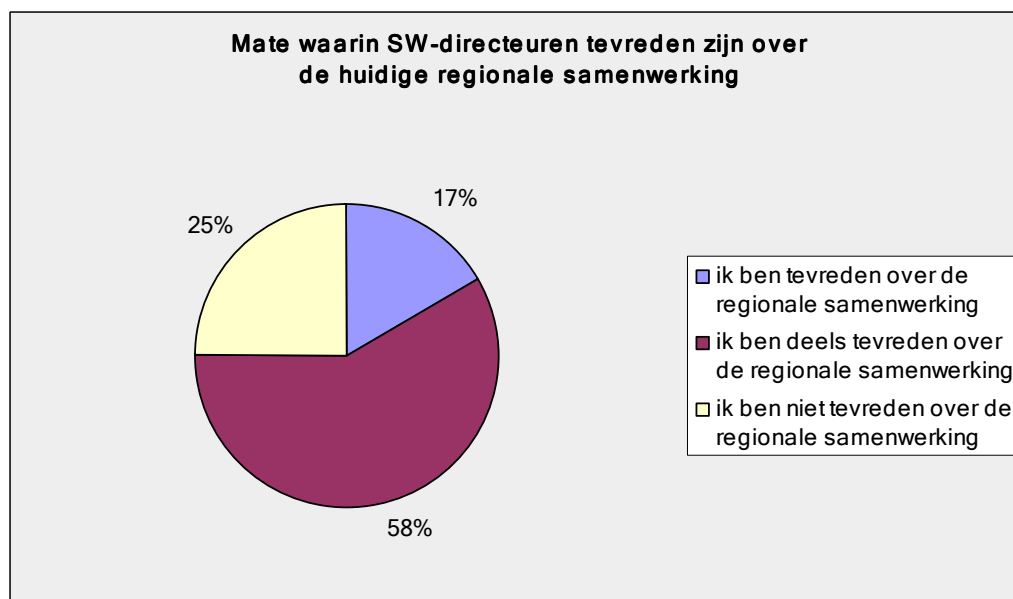
Regionale samenwerking zal als gevolg van de decentralisatie en de reorganisatie bij het UWV Werkbedrijf een impuls gaan krijgen. Veel gemeenten zijn van mening dat goed wordt samengewerkt in één van de 30 arbeidsmarktregio's. Opvallend is dat een derde dat niet doet op de schaal van de 30 regio's, maar op een andere schaal.

Als er één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt komt, is het de bedoeling dat verdergaand regionaal wordt samengewerkt door gemeenten. Slechts één gemeente ziet dat als een slechte zaak, omdat arbeidsmarktbeleid lokaal moet blijven. De rest ziet voordelen of zowel voor- als nadelen.

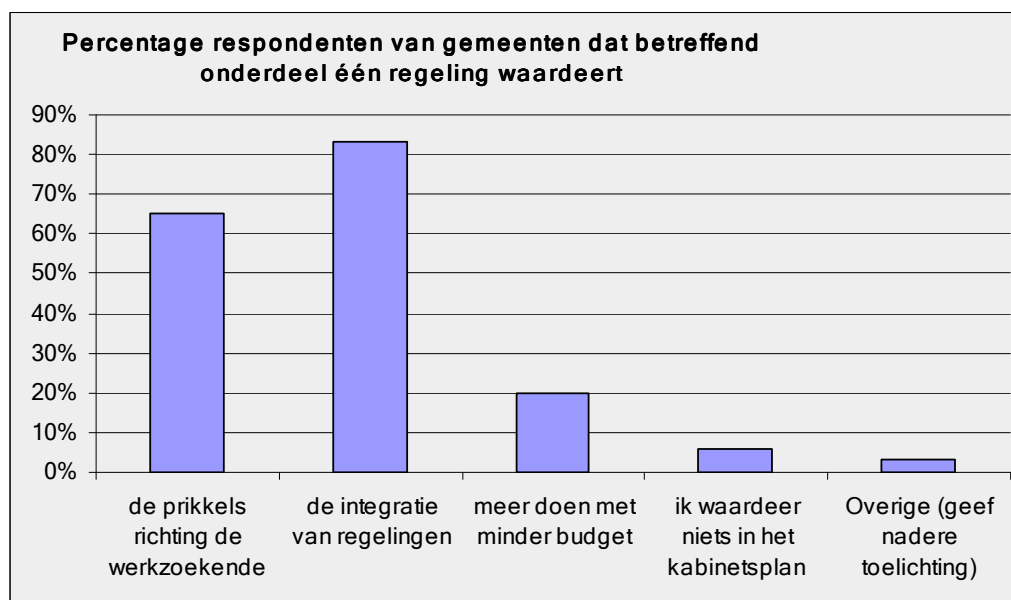

Van de directeurs van SW-organisaties is een kwart nu ronduit ontevreden over de regionale samenwerking en ruim de helft maar deels tevreden.

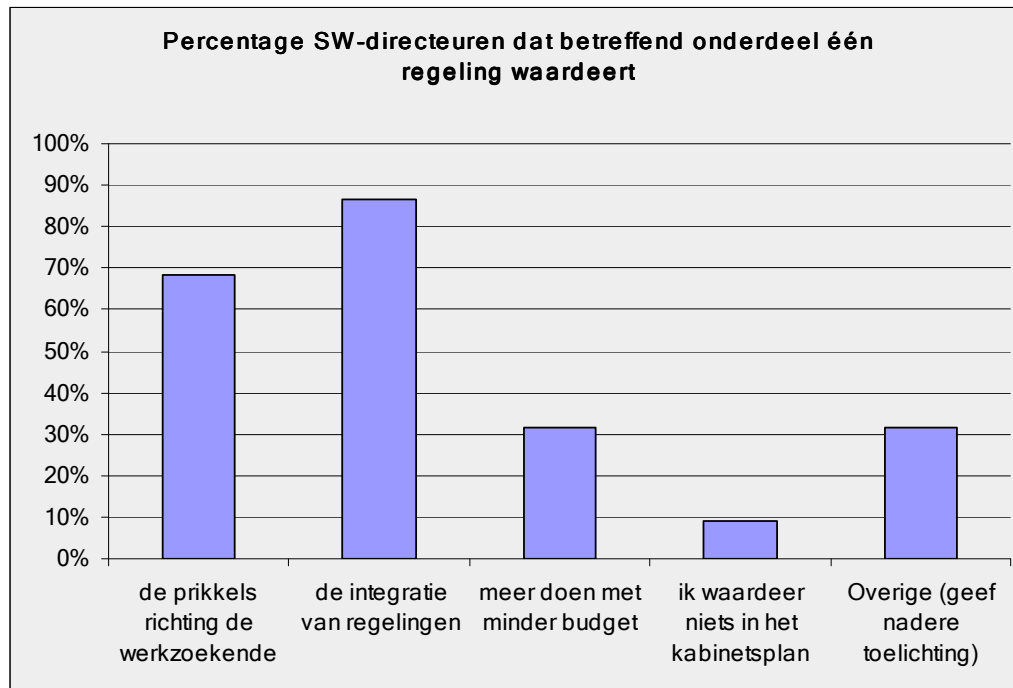

3.6 Waardering op onderdelen voor één regeling onderkant

Het komen tot één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt heeft zowel onder de directeuren van SW-bedrijven als onder wethouders en gemeentelijke directeuren groot draagvlak. Gevraagd welke mogelijke onderdelen van deze regeling ze waarderen, zegt (ruim) minder dan tien procent dat ze niets waarderen in dit kabinetsplan. De onderdelen die het meest gewaardeerd worden zijn de integratie van de bestaande regelingen (ontschotting) en de prikkels naar de werkzoekende.

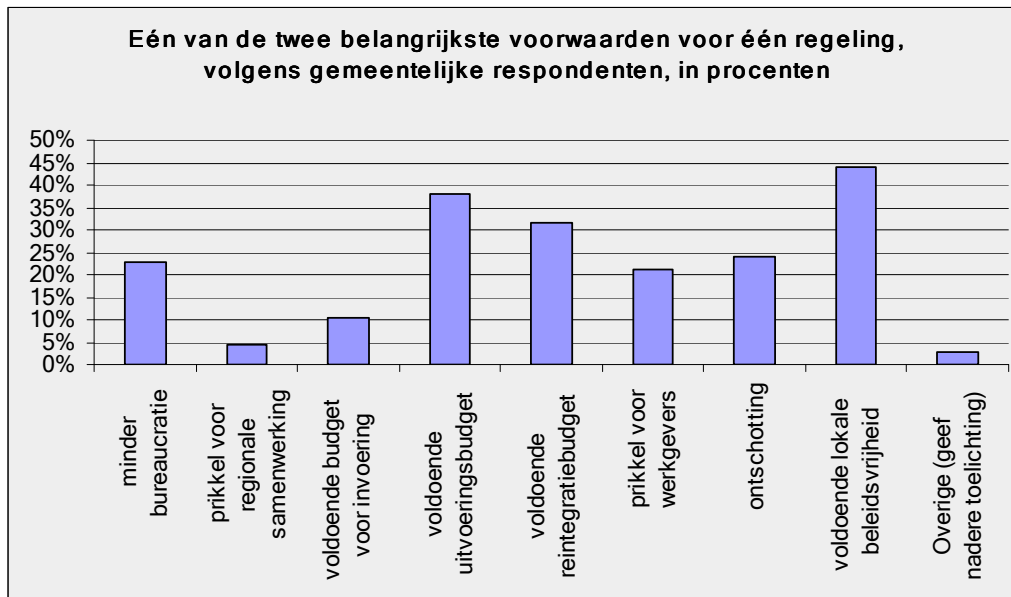
Een wethouder of directeur van een gemeente licht toe: 'Er dient echter sprake te zijn van het totaal opschudden van alle wetten en regelingen en niet het laten bestaan van de huidige schotten en de uiteindelijke rekening bij de gemeente neerleggen.'

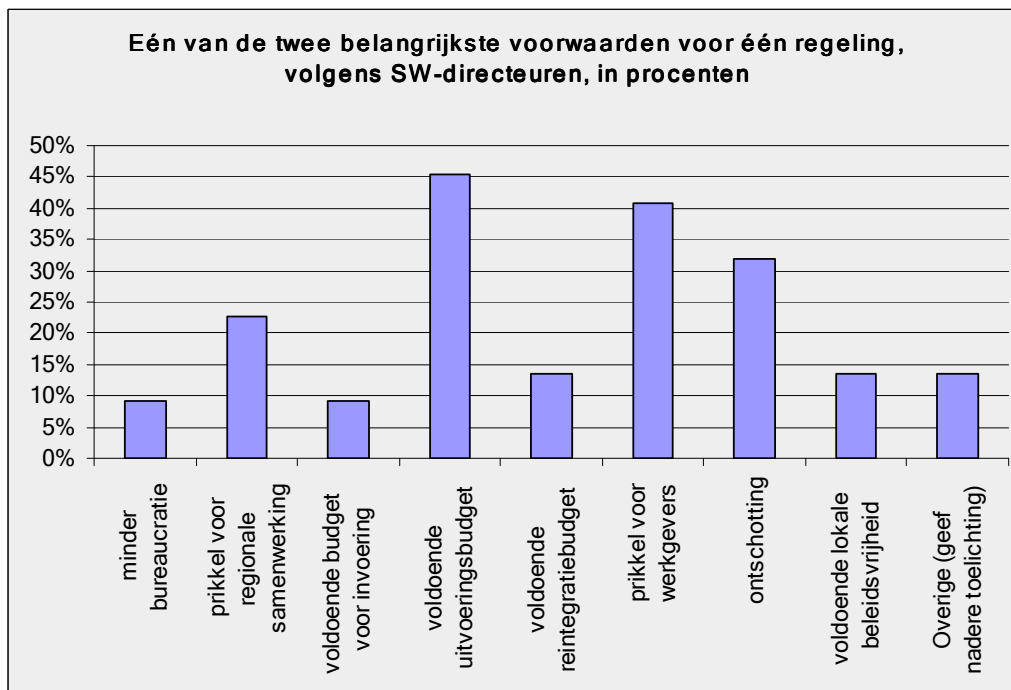
Bij de nadere toelichting die respondenten op hun antwoord konden geven, schetsen de meesten dat het budget ontoereikend lijkt. Een SW-directeur licht toe: 'Het is een (voor de BV Nederland) tamelijk ondoordachte bezuinigingsmaatregel. De effecten zullen langs een andere kant (bij een ander ministerie) als een boemerang terugkomen.' Een ander legt uit dat zij/hij wel 'de opschoning van het bonte pallet van instituties en afdelingen' waardeert.

3.7 Beleidsvrijheid, budget en prikkels werkgevers zijn voorwaarden

Gevraagd aan welke voorwaarden de wet Werken naar vermogen moet voldoen, valt op dat voldoende budget om die wet uit te voeren veel genoemd wordt. Kennelijk zien de respondenten, in hun antwoorden op eerdere vragen, weliswaar mogelijkheden te bezuinigen, maar kan dat niet te fors. Bij SW-directeuren is voldoende uitvoeringsbudget de belangrijkste voorwaarde, bij gemeenten de op één na belangrijkste voorwaarde. Onder wethouders en gemeentelijke managers wordt voldoende lokale beleidsvrijheid het meest genoemd; bijna de helft vindt dat één van de twee belangrijkste voorwaarden.

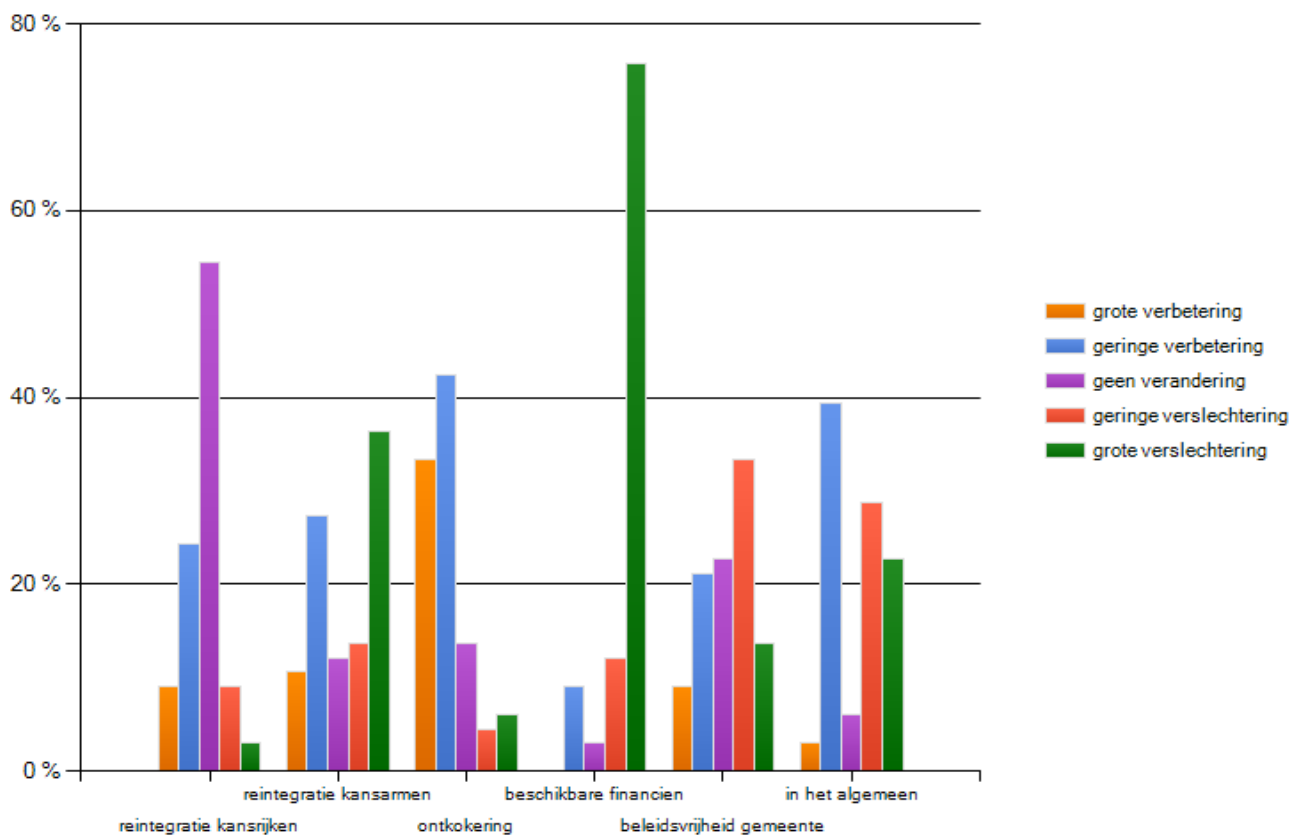
Naast voldoende uitvoeringsbudget noemen veel SW-directeuren prikkels voor werkgevers als belangrijke voorwaarde waaraan één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt moet voldoen. Dat is in eerdere discussies over de wet in wording nog niet eerder zo duidelijk naar voren gekomen.

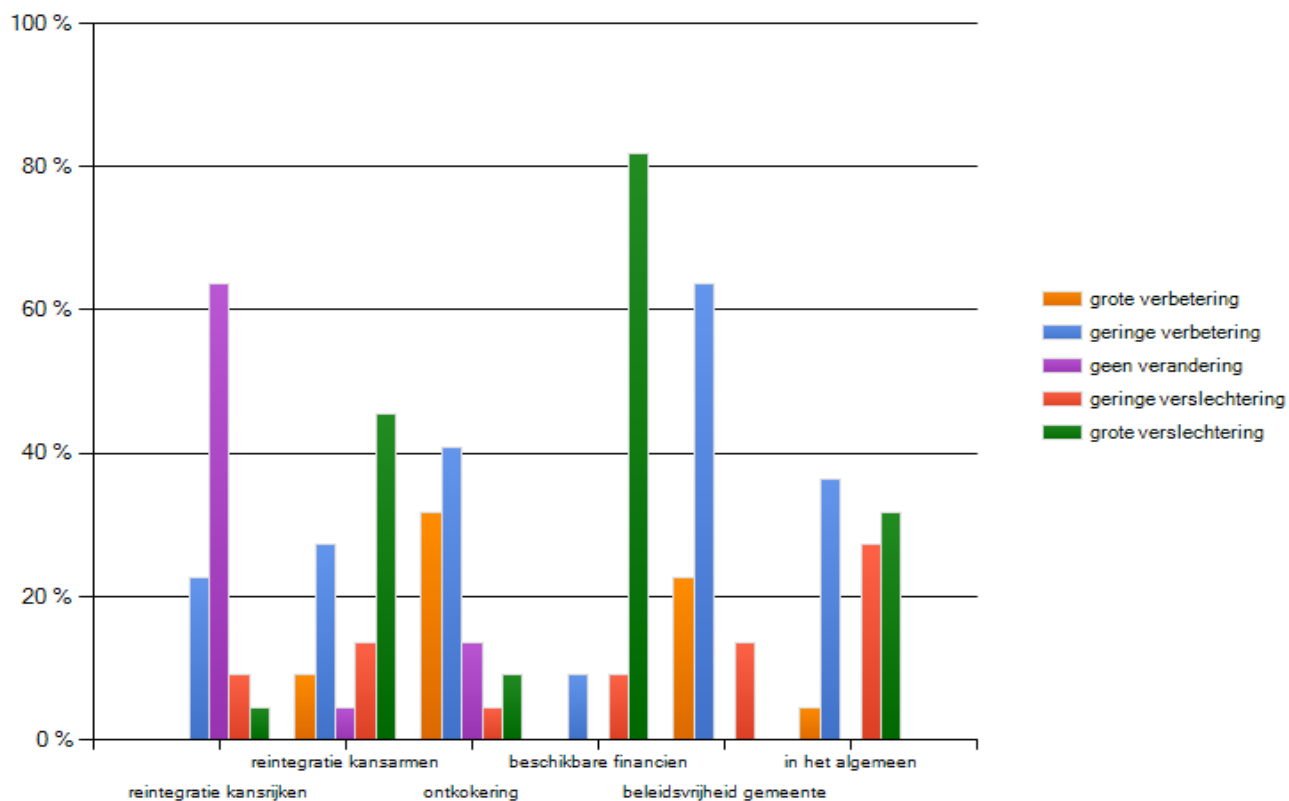
3.8 Hoop op ontkokering, vrees voor kansarme

Van de kabinetsplannen voor één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt, verwachten zowel de SW-directeuren als de wethouders en gemeentelijke managers een verslechtering als het gaat om de beschikbare financiën. Nog geen tien procent denken dat de financiën verbeteren. Een geringe verbetering verwachten velen op de ontkokering van bestaande regelingen. Een flink deel hoopt zelfs op grote verbetering qua ontkokering. Wat betreft de re-integratie van kansarmen, die onvoldoende zijn toegerust om zelf werk te vinden, verwachten de meeste respondenten dat de situatie verslechtert. Dat is opmerkelijk, aangezien één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt juist is gericht op deze doelgroep. De helft van wethouders en gemeentelijke directeuren vrezen verslechtering voor kansarmen, ruim een derde zelfs grote verslechtering. De SW-directeuren zijn nog stelliger; bijna de helft denkt dat één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt een grote verslechtering betekent voor kansarmen.

Waardering bij gemeentelijke respondenten van kabinetsplannen met één regeling, ten opzichte van huidige situatie

Waardering bij SW-directeuren van kabinetsplannen met één regeling, ten opzichte van huidige situatie

Bijlagen

Bijlage 1: Vragen aan wethouders en directeuren/hoofden gemeenten

U en uw gemeente

1. Hoe groot is uw gemeente?

- Kleiner dan 50.000 inwoners
- Tussen 50.000 en 100.000 inwoners
- Groter dan 100.000 inwoners

2. Wat is uw functie? (Als u een andere functie heeft, bent u geen doelgroep van dit onderzoek.)

- Wethouder sociale zaken (of vergelijkbare portefeuille)
- Afdelingshoofd/directeur sociale zaken (of vergelijkbare portefeuille)

3. Ik zie onze SW-organisatie als dé uitvoeringsorganisatie voor één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt.

- ja, veruit belangrijkste uitvoeringsorganisatie
- deels, naast andere uitvoeringsorganisaties
- nee, geheel niet

Vorbereiding

4. In welke mate is uw gemeente al bezig met de voorbereiding op één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt?

- we zijn ons aan het oriënteren, en vergaren kennis
- we hebben in kaart gebracht wat de mogelijke consequenties voor ons zijn
- we hebben een projectleider aangesteld en een stappenplan uitgewerkt

Bezuinigingsstrategie

5. Als het kabinet wil dat er met minder geld meer wordt gedaan voor werkzoekenden, ziet u hier voor uw gemeente dan mogelijkheden toe?

- ja, volop
- in beperkte mate
- nee, geheel niet

6. Hieronder staan een aantal kostenposten. Als gemeenten toe moeten met minder rijksgeld, hoeveel procent is dan te bezuinigen op onderstaande kostenposten, op zo'n manier dat dit verantwoord is en realistisch? (Zet achter elke kostenpost een percentage tussen 0% en 100%.)

- gebruik van Europese subsidies:...
- minder re-integratietrajecten:...
- nieuwe of reorganisatie van de uitvoeringsorganisatie(s) in onze gemeente:...
- shared services* met andere gemeenten:...

- optimaliseren van werkprocessen:...
- extra aandacht voor handhaving:...
- terugvorderen op maat:...
- heroverwegen van het armoedebeleid:...
- meer inzet van klanten zelf, bevorderen zelfredzaamheid:...
- van allerlei opdrachtnemers van de gemeente eisen dat ze bijdragen aan re-integratie en/of participatie (*social return*) :...
- verbinden WMO-WWB:...
- Overige (geef nadere toelichting).....

Regionalisering

7. Nederland kent nu 30 arbeidsmarktregio's. Hoe staat het met uw regionale beleid? Werkt u nu in uw regio effectief en efficiënt samen aan arbeidsmarktbeleid?

- ja, binnen één van de 30 arbeidsmarktregio's
- ja, maar op een andere schaal dan in één van de 30 regio's
- nee

8. Als één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt verdergaande regionale samenwerking beoogt, is dat voor uw gemeente/organisatie dan een goede zaak?

- ja, want we werken regionaal al flink samen
- ja, want ik vind dat we regionaal meer moeten samenwerken
- deels, aangezien verdergaande regionale samenwerking voor- en nadelen heeft
- nee, arbeidsmarktbeleid moet vooral een zaak zijn en blijven van onze gemeente
- Overige (geef nadere toelichting)....

Eén regeling onderkant arbeidsmarkt (werken naar vermogen)

9. Hieronder staan mogelijke onderdelen van het kabinetsplan voor één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Welke onderdelen waardeert u? (Meerdere antwoorden mogelijk.)

- de prikkels richting de werkzoekende
- de integratie van regelingen
- meer doen met minder budget
- ik waardeer niets in het kabinetsplan
- Overige (geef nadere toelichting)....

10. Wat zijn voor u de twee belangrijkste voorwaarden waaraan één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt moet voldoen? (Geef twee antwoorden.)

- minder bureaucratie
- prikkel voor regionale samenwerking
- voldoende budget voor invoering
- voldoende uitvoeringsbudget
- voldoende re-integratiebudget
- prikkel voor werkgevers

- ontschotting
- voldoende lokale beleidsvrijheid
- Overige (geef nadere toelichting)....

11. Hoe schat u één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt in ten opzichte van de huidige situatie?

Mogelijke antwoorden:

- grote verbetering
 - geringe verbetering
 - geen verandering
 - geringe verslechtering
 - grote verslechtering
-
- re-integratie kansrijken:...
 - re-integratie kansarmen:...
 - ontkooking:...
 - beschikbare financiën:..
 - beleidsvrijheid gemeente:...
 - in het algemeen:..

Bijlage 2: vragen aan SW-directeuren

Uw SW-organisatie

1. Hoeveel SW-ers zijn er in uw organisatie werkzaam?

- 0 tot 750
- 750 tot 1.500
- Meer dan 1.500

2. In welke mate is uw SW-organisatie al bezig met de voorbereiding op één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt?

- We zijn ons aan het oriënteren, en vergaren kennis
- We hebben in kaart gebracht wat de mogelijke consequenties voor ons zijn
- We hebben een projectleider aangesteld en een stappenplan uitgewerkt

Bezuinigingsstrategie

3. Als het kabinet wil dat er met minder geld meer wordt gedaan voor werkzoekenden, ziet u hier voor uw SW-organisatie dan mogelijkheden toe?

- Ja, volop
- In beperkte mate
- Nee, geheel niet

4. Als u toe moet met minder financiële middelen, hoeveel procent is dan te bezuinigen op onderstaande kostenposten, op zo'n manier dat dit verantwoord is en realistisch?

(Zet een X in de tabel onder het percentage van uw antwoord)

	0% *	0 - 33%	33 - 66%	66 - 100%	100% **
(Kapitaal)investeringen					
Arbeidsvoorwaarden					
Personeelsbegeleiding					
Interen op de organisatie					
Minder inhuur					
Meer efficiency					
Shared services met andere SW-organisaties en/of gemeenten (bv arbodiensten, P&O, ICT, etc.)					
Uitbesteden van dergelijke diensten					
Stoppen met niet renderende diensten en producten					
Overig:					

* Niet op te bezuinigen

** Als het moet kan kostenpost worden opgeheven

5. Gemeenten dienen een regierol te vervullen als het gaat om het arbeidsmarktbeleid en het beleid ten aanzien van de sociale werkvoorziening. In hoeverre bent u tevreden over deze regierol?

- Tevreden
- Deels tevreden
- Niet tevreden

6. Regionaal arbeidsmarktbeleid vereist goede samenwerking tussen de belangrijke regionale actoren. Wat is uw opvatting over de samenwerking in uw regio?

- Ik ben tevreden over de regionale samenwerking
- Ik ben deels tevreden over de regionale samenwerking
- Ik ben niet tevreden over de regionale samenwerking

7. Hieronder staan mogelijke onderdelen van het kabinetsplan voor één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Welke onderdelen waardeert u? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- De prikkels richting de werkzoekende
- De integratie van regelingen
- Meer doen met minder budget
- Ik waardeer niets in het kabinetsplan
- Overig (geef nadere toelichting)

8. Wat zijn voor u de twee belangrijkste voorwaarden waaraan één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt moet voldoen? (Geef twee antwoorden.)

- Minder bureaucratie
- Prikkel voor regionale samenwerking
- Voldoende budget voor invoering
- Voldoende uitvoeringsbudget
- Voldoende re-integratiebudget
- Prikkel voor werkgevers
- Ontschottingvoldoende lokale beleidsvrijheid
- Overige (geef nadere toelichting)

9. Hoe schat u één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt in ten opzichte van de huidige situatie?

	grote verbetering	geringe verbetering	geen verandering	geringe verslechtering	grote verslechtering
Re-integratie kansrijken					
Re-integratie kansarmen					
Ontkokering					
Beschikbare financiën					
Beleidsvrijheid gemeente					
In het algemeen					